

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

RAČUNALNIŠTVO

Izpitna pola 1

Četrtek, 16. junij 2005 / 110 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne obračajte strani in ne rešujte nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazca za ocenjevanje).

Rešitve vpisujte v za to predvideni prostor v izpitni poli, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Odgovori, pisani z navadnim svinčnikom, bodo ocenjeni z nič (0) točkami. V izpitno polo vpisujte le končne rešitve algoritmov. Skice lahko rišete prostoročno. Pišite urejeno in čitljivo.

Število točk za posamezna vprašanja je navedeno ob nalogah v izpitni poli.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani.

IZPITNA POLA 1

Obkrožite pravilno trditev.

1. Med osnovne naloge jedra operacijskega sistema NE sodi:

(2 točki)

- A razvrščanje procesov,
- B skrb za datotečni sistem,
- C upravljanje glavnega pomnilnika,
- D postavitve uporabniškega vmesnika,
- E zagotavljanje dostopa do perifernih enot.

2. Koliko prostora na disku zavzame datoteka, ki je dolga 3 zloge? Disk je organiziran na skupke (clusters), dolge 2 bloka ($2 \cdot 512$ zlogov = 1024 zlogov).

(2 točki)

- A 1024 zlogov,
- B 512 zlogov,
- C 3 zloge,
- D 10 zlogov,
- E 4 zloge.

3. V operacijskem sistemu Linux se prijavite kot *Uporabnik1*. Ali lahko pregledujete domači imenik uporabnika *Uporabnik2*?

(2 točki)

- A Lahko, če so dovolilnice za imenik naslednje:
`drwx --x --x 4 Uporabnik2 group2 512 jul31 11:05 up2/`
- B Uporabnik *Uporabnik1* ne more pregledovati domačega imenika uporabnika *Uporabnik2*.
- C Lahko, če so dovolilnice za imenik naslednje:
`drwx r-x r-x 4 Uporabnik2 group2 512 jul31 11:05 up2/`
- D Uporabnik, ki je prijavljen kot *Uporabnik1*, lahko vedno pregleduje imenik uporabnika *Uporabnik2*, nikakor pa ne more izvajati datotek na tem imeniku.
- E Uporabnik *Uporabnik1* lahko vedno pregleduje imenik uporabnika *Uporabnik2*, nikakor pa ne more brisati datotek na tem imeniku.

4. **Posamezni deli mikrokrmilnika so med seboj povezani z vodili. Glede na funkcijo signalov, ki se prenašajo po vodilih, ločimo naslednja vodila:**

(2 točki)

- A naslovno, podatkovno in notranje vodilo;
- B naslovno, notranje in zunanje vodilo;
- C podatkovno, krmilno in zunanje vodilo;
- D podatkovno, naslovno in krmilno vodilo;
- E vhodno, izhodno in podatkovno vodilo.

5. **Pomnilniška beseda je definirana kot**

(2 točki)

- A najmanjše število bitov, ki sestavlja eno besedo;
- B največje dovoljeno število bitov pri enem prenosu;
- C naslovljiva lokacija v pomnilniku;
- D število bitov v pomnilniškem registru;
- E število bitov v podatkovnem registru.

6. **Sklad obravnavamo kot podatkovno strukturo s pristopno metodo LIFO (last in first out). V katerih primerih za uporabo sklada v izvorni kodi programa ne potrebujemo posebnih ukazov?**

(2 točki)

- A Ob servisiranju prekinitvenih zahtev in klicih podprogramov.
- B Ob nastopu prekinitve.
- C Ob obdelavi podatkov v inverzni smeri.
- D Ob ponovni postavitvi sistema ob mehkem resetiranju.
- E Za uporabo sklada v programu vedno potrebujemo dodatne ukaze.

7. **Vhodno/izhodne naprave lahko na računalniški sistem priključimo na več načinov. Katere so značilnosti priklopa vhodno/izhodnih naprav prek pomnilniško preslikanega vhoda in izhoda?**

(2 točki)

- A Registri krmilnikov V/I naprav so v posebnem naslovnem prostoru, CPE teh lokacij ne vidi, posebni vhodno/izhodni ukazi niso potrebni.
- B Registri krmilnikov V/I naprav so v posebnem naslovnem prostoru, CPE jih vidi kot druge pomnilniške lokacije, potrebni so posebni vhodno/izhodni ukazi.
- C Registri krmilnikov V/I naprav so v pomnilniškem naslovnem prostoru, CPE teh lokacij ne vidi, potrebni so posebni vhodno/izhodni ukazi.
- D Registri krmilnikov V/I naprav so v pomnilniškem naslovnem prostoru, CPE jih vidi kot druge pomnilniške lokacije, posebni vhodno/izhodni ukazi niso potrebni.
- E Nobeden od odgovorov A, B, C in D ne opisuje značilnosti priklopa vhodno/izhodnih naprav prek pomnilniško preslikanega vhoda in izhoda.

8. **Dvojiški komplement 8-bitnega števila z vrednostjo 4 je v dvojiškem sestavu:**

(2 točki)

- A 11111011
- B -00000100
- C 11111100
- D -00000011
- E 00000110

9. Kaj izpiše naslednji program?

Pascal:

```
var n,x,i,rezultat : word;
begin
  readln(n);
  readln(x);
  rezultat:=0;
  for i:=1 to n do
    rezultat:=rezultat + x;
  writeln(rezultat);
end.
```

C:

```
#include <stdio.h>
void main()
{
  unsigned int n,x,i,rezultat=0;
  scanf("%d",&n);
  scanf("%d",&x);
  for (i=1; i<=n; i++)
    rezultat+=x;
  printf("%d",rezultat);
}
```

(2 točki)

- A Vsoto števil rezultat in x.
- B Produkt števil n in x.
- C Vsoto števil n in x.
- D Produkt števil rezultat in x.
- E Večkratnike števila x.

10. Deklarirano imamo tabelo treh znakov:**Pascal:**

```
var t:array[0..2] of char;
```

C:

```
char t[3];
```

V to tabelo želimo vpisati črke 'A', 'B' in 'C'. Obkrožite, katero zaporedje stavkov to zagotovi.

(2 točki)

Pascal:

A t[1]:='A'; t[2]:='B'; t[3]:='C';

B t['A']:=1;t['B']:=2; t['C']:=3;

C t1:='A'; t2:='B'; t3:='C';

D t[0]:='A'; t[1]:='B'; t[2]:='C';

E t:='ABC';

C:

A t[1]='A'; t[2]='B'; t[3]='C';

B t0='A'; t1='B'; t2='C';

C t1='A'; t2='B'; t3='C';

D t[0]='A'; t[1]='B'; t[2]='C';

E t="ABC";

11. Želimo napisati podprogram, ki vrne peto potenco števila n . Obkrožite VSE ustrezne glave podprograma:

*(vsi pravilni odgovori 2 točki,
en pravilen odgovor 1 točka,
že en nepravilen odgovor 0 točk)*

Pascal:

- A `procedure peta_potenca(var n, rezultat : integer);`
- B `procedure peta_potenca(n, rezultat : integer);`
- C `function peta_potenca(n : integer) : integer;`
- D `function peta_potenca(var n : integer; rezultat : integer);`
- E `procedure peta_potenca(n : integer; rezultat : integer);`

C:

- A `void peta_potenca(int *n, int *rezultat);`
- B `void peta_potenca(int n, int rezultat);`
- C `int peta_potenca(int n);`
- D `void peta_potenca(int *n, *rezultat);`
- E `void peta_potenca(int n, rezultat);`

12. Programer je napisal stavek:

Pascal:

```
while (true) do begin end;
```

C:

```
while (3) { }
```

Prevajalnik za programski jezik Pascal oziroma C bo:

(2 točki)

- A sporočil, da gre za sintaktično napako;
- B sporočil, da gre za semantično napako;
- C prevedel program brez težav, saj gre za sintaktično napako, ki je prevajalnik ne pozna;
- D sporočil, da je uporaba pomnilnika prekoračena;
- E prevedel program brez javljanja napak.

13. Katera od naslednjih zank se ponovi natanko 3-krat?*(2 točki)***Pascal:**

- A `i:=1;`
`while (i<3) do`
`begin write(i);inc(i);`
`end;`
- B `i:=1;`
`repeat`
`write(i); inc(i);`
`until i=3;`
- C `for i:=7 to 9 do write(i);`
- D `for i:=7 to 10 do write(i);`
- E `for i:=50 downto 47 do write(i);`

C:

- A `int i=1;`
`while (i<3) {`
`printf("%d",i);i++;}`
- B `int i=1;`
`do {printf("%d",i);`
`i++;}`
`while (i<3);`
- C `for (i=7;i<=9;i++){printf("%d",i);}`
- D `for (i=7;i<=10;i++){printf("%d",i);}`
- E `for (i=50;i>=47;i--) {printf("%d",i);}`

14. Obkrožite pravilno trditev.*(2 točki)*

- A Tabela je enostaven, osnoven pascalski oziroma C podatkovni element. Elemente tabele enostavno vpisujemo in izpisujemo.
- B Tabela je sestavljena, homogena podatkovna struktura, ki jo inicializiramo s stavkom **Pascal:** `tabela := [3, 5, 12, 8];` **C:** `tabela = [3, 5, 12, 8];`
- C Tabela je sestavljena nehomogena podatkovna struktura. Do elementov tabele dostopamo prek indeksa posameznega elementa.
- D Tabela je homogena podatkovna struktura. Element tabele je lahko poljubnega enostavnega ali predhodno definirane podatkovnega tipa.
- E Tabela je nehomogena sestavljena podatkovna struktura. Zanj je značilno, da njeni podatkovni elementi ohranjajo vse svoje osnovne lastnosti.

15. Dan je podprogram SpremeniX:**Pascal:**

```
procedure SpremeniX(x:integer);
var i:integer;
begin
  for i:=1 to 10 do x:=x+2*i
end;
begin
  x:=5; SpremeniX(x);
end.
```

C:

```
void SpremeniX(int x){
  int i;
  for (i=1; i<=10; i++)
    x+=2*i;
}
void main(){
  x=5; SpremeniX(x);
}
```

Kakšno vrednost ima celoštevilska spremenljivka x, ki je definirana v glavnem programu, po izvrstitvi gornjih stavkov:

(2 točki)

- A 60
- B 115
- C 5
- D nedefinirano
- E 7

16. Katere vrednosti se izpišejo za x in y , ko se izvede naslednje zaporedje stavkov:

Pascal:

```
x:=0; y:=10;
repeat
  x:=x+3;
  y:=y-4;
  if (((y-x) mod 2) <> 0) then
    writeln(x, ', ', y)
until y <= 3;
```

C:

```
x=0; y=10;
do {
  x+=3;
  y-=4;
  if (((y-x)%2) != 0) {
    printf("%d, %d\n", x, y);
  }
while (y>3);
```

(2 točki)

- A 3, 6
- B 6, 2
- C 2, 6
- D 6, 3
- E 5, 2

17. Razvrstite predlagane podatkovne tipe po skupinah. V tabelo vpišite ustrezne oznake za navedene podatkovne tipe.

Oznake skupin:

1. enostavni tipi podatkov
2. homogeni sestavljeni tipi podatkov
3. nehomogeni sestavljeni tipi podatkov

(2 točki)

Pascal:

	Oznaka skupine
integer	
record	
array	
char	
real	
string	

C:

	Oznaka skupine
int	
struct	
int []	
char	
float	
char []	

18. Kaj izpiše naslednji program?

*(vsaj dva pravilna odgovora 1 točka)
(2 točki)*

Pascal:

```
var x,y : char;
  procedure abc(var x1,y1:char);
  var x : char;
    procedure fun;
    var x : char;
    begin
      x:='T';
      inc(x);
      inc(x1);
      writeln(x,x1,y1);
    end;
  begin
    x:=y1;
    writeln(x,x1,y1);
    fun;
    writeln(x,x1,y1);
  end;
begin
  x:='A';
  y:='B';
  abc(x,y);
  writeln(x,y);
end.
```

C:

```
#include <stdio.h>
char x='A',y='B';
void abc (char *x1, char *y1)
{
  char x;
  x=*y1;
  printf("%c%c%c\n",x,*x1,*y1);
  {
    char x='T';
    x++;
    (*x1)++;
    printf("%c%c%c\n",x,*x1,*y1);
  }
  printf("%c%c%c\n",x,*x1,*y1);
}
void main()
{
  abc(&x,&y);
  printf("%c%c\n",x,y);
}
```

Rešitev:

---

19. Naslednji del programa prepisi z zanko *for*.

(2 točki)

Pascal:

```
i:=550;
while (i>=100) do
  begin
    writeln(i);
    i:=i-1;
  end;
```

C:

```
int i=550;
while (i>=100) {
  printf("%d\n", i);
  i--;
}
```

Rešitev:
